

EUROPOS PARLAMENTAS

2004

2009

Ekonomikos ir pinigų politikos komitetas

2007/0195(COD)

6.2.2008

NUOMONĖS PROJEKTAS

Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto

pateiktas Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetui

dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, iš dalies keičiančios Direktyvą 2003/54/EB dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių
(COM(2007)0528 – C6-0316/2007 – 2007/0195(COD))

Nuomonės referentas: Ján Hudacký

PA_Legam

TRUMPAS PAGRINDIMAS

Dabartinė padėtis

Europos teisėkūros institucija 1996 m. priėmė pirmąjį energetikos paketą ir nusprendė laipsniškai liberalizuoti tuo metu monopolijomis pagrįstą Europos energetikos sistemą. 2003 m. priimtame antrajame pakete Parlamentas ir Taryba nusprendė rinkų atvėrimą iki 2007 m. vidurio pradėti taikyti visiems vartotojams ir pateikė išsamias reguliavimo nuostatas. Vis dėlto Europos dujų ir elektros rinkų veikla vis dar turi trūkumų, susijusių su teisinga prieiga prie perdavimo sistemų, nacionalinių energijos rinkų sujungimu (tarptautiniu tinklų sujungimu) ir tiekimo saugumo išsaugojimu.

Todėl dabartiniame Komisijos pasiūlyme – trečiajame energetikos pakete – siūloma keletas priemonių, kaip pašalinti minėtuosius trūkumus ir judėti į priekį siekiant sukurti visiškai integruotą vidaus rinką.

Nuostatos dėl atskyrimo

Akivaizdu, kad nuostatos dėl atskyrimo teisine, funkicine ir valdymo prasme, kaip numatyta antrajame energetikos pakete, yra esminės svarbos ir visos valstybės narės privalo jas veiksmingai įgyvendinti. Tačiau kartais atrodo, kad diskusijos dėl būsimo vidaus rinkos modelio apsiriboja vien galimais nuostatų dėl atskyrimo privalumais. Abejotina, ar nuosavybės atskyrimas, taikomas kai kuriose valstybėse narėse, kuriose jis buvo išplėtotas kaip nacionalinės konkurencijos teisės dalis, gali būti naudojamas kaip modelis visai ES. Iš tikrųjų Komisijos poveikio įvertinime nepateikiama pakankamai įrodymų, kad būtų galima daryti išvadą, jog nuosavybės atskyrimas iš tiesų *tinkamiausias* siekiant padidinti konkurenciją ir kartu sukurti veikiančią vidaus rinką. Be to, dėl nuosavybės atskyrimo valstybėse narėse galėtų kilti problemų dėl jų konstitucijose įtvirtintų nuosavybės teisių apsaugos. Todėl siūlome valstybėms narėms suteikti galimybę pasirinkti reguliavimo modelį, kuris būtų *tinkamiausias* jų ekonomikai. Be nuosavybės atskyrimo ir nepriklausomo sistemos operatoriaus – dviejų pradiniam Komisijos pasiūlyme pateiktų modelių – siūlomas išsamus *trečias variantas*, išplėtotas keleto valstybių narių.

Pagal jį turėtų būti sukurta vidaus rinką, kurioje galėtų būti taikomi skirtingi modeliai. Visiems modeliams būtų taikomas griežtas reguliavimas ES lygiu, kurį atliktų Energetikos reguliuotojų bendradarbiavimo agentūra (ACER), glaudžiai bendradarbiaudama su nacionalinėmis reguliavimo institucijomis ir nacionalinėmis bei ES konkurencijos insitucijomis. Pagal šį požiūrį galėtų būti užtikrinta skaidri ir teisinga prieiga prie sistemos ir sudaryti sąlygas liberalizuotai ES energetikos rinkai.

Skaidri prieiga prie perdavimo tinklų ir investavimo galimybės

Perdavimo sistemų operatoriai turėtų būti atsakingi už skaidrias, nediskriminuojamas prisijungimo prie sistemos procedūras. Šias procedūras turėtų patvirtinti nacionalinės reguliavimo institucijos. Perdavimo sistemų operatoriai turėtų būti įpareigoti pateikti visą būtiną informaciją visoms suinteresuotoms bendrovėms, siekiančios pajungti naujas elektrines (įskaitant atominės), perduoti elektros energiją per perdavimo sistemos operatoriaus sistemą

arba investuoti į perdavimo sistemų sujungimą (ir taip padidinti tiekimo saugumą). Nacionalinės reguliavimo insitucijos (NRI) ir ACER galėtų skatinti regioninį bendradarbiavimą siekiant geresnio ir sklandesnio bendradarbiavimo regionų viduje ir tarp jų.

Subalansuotas reguliavimas: ENTSO, NRI, ACER, Komisija

Tinkamai subalansuotam reguliavimui tenka svarbiausias vaidmuo kuriant vidaus energetikos rinką, ypač jei valstybės narės pasirinks kitus modelius, nei nuosavybės atskyrimas. Siekiant apsaugoti viešąjį interesą, atrodo itin svarbu, kad nacionalinės reguliavimo insitucijos ir ACER turėtų didžiausią įmanomą nepriklausomybę be jokio politikos arba verslo atstovų kišimosi.

Be to, būtina užtikrinti, kad reguliavimo modelis būtų nuoseklus ir pagal jį būtų aiškiai paskirstyta kompetencija ir atsakomybė. Šiuo aspektu Komisijos pasiūlyme nepateikiamas patenkinamas sprendimas. Jame numatoma, viena vertus, paskirti ACER beveik vien patariamąjį vaidmenį ir jai paliekama labai mažai galimybių priimti atskirus sprendimus, kurie būtų teisiškai privalomi trečiosioms šalims. Kita vertus, Europos perdavimo sistemų operatorių tinklui (ENTSO) suteikiama daug kompetencijos, o tai reiškia, kad perdavimo sistemų operatoriams suteikiamas beveik savireguliuojamo vaidmuo, kurio perdavimo sistemų operatoriai nelinke prisiimti, sprendžiant iš įvairių jų dokumentų, kuriuose pateikiama jų pozicija. Visas šis požiūris veda link reguliavimo sistemos, kuri būtų neaiški ir nesubalansuota, o ACER liktų labai silpnoje padėtyje Komisijos ir ENTSO atžvilgiu.

Taip pat, Parlamento požiūriu, abejotina, ar tokį didelį reguliavimo problemų skaičių būtų galima spręsti pagal komitologijos procedūrą, kaip numatė Komisija.

Regioninis požiūris

Nepanašu, kad Komisija savo pasiūlyme visokeriopai pritartų regioninių rinkų idėjai. Vis dėlto regioninės rinkos galėtų būti tinkamas *tarpinis* žingsnis siekiant sukurti visokeriopai integruotą Europos energetikos rinką. Regioninių sistemų operatorių sukūrimas būtų didelis žingsnis siekiant suteikti investicijų perdavimo sistemoms ir ypač tarptautiniam tinklų sujungimui, taip padidinant tiekimo saugumą. Regioniniai sistemų operatoriai galėtų pateikti regioninius investavimo planus, kurių įgyvendinimą turėtų stebėti nacionalinės reguliavimo insitucijos ir ACER siekiant užtikrinti veiksmingą koordinavimą.

Siekdama padidinti regioninių rinkų vaidmenį, ACER galėtų įsteigti regioninius komitetus (panašius į agentūros pirmtaką ERGEG), kurie galėtų būti atsakingi už regioninę reguliavimo priežiūrą.

PAKEITIMAI

Ekonomikos ir pinigų politikos komitetas ragina atsakingą Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetą į savo pranešimą įtraukti šiuos pakeitimus:

Pakeitimas 1
1 STRAIPSNIO 3A PUNKTAS (naujas)
7a straipsnis (naujas) (Direktyva 2003/54/EB)

3a) Įterpiamas 7a straipsnis:

„7a straipsnis

Siekiant užtikrinti perdavimo sistemų operatorių nepriklausomumą, valstybės narės užtikrina, kad nuo [vieneri metai nuo perkėlimo į nacionalinę teisę datos] vertikaliai integruotos įmonės turi atitikti arba nuosavybės atskyrimui skirto 8 straipsnio 1 dalies a–d punktus ir 10 straipsnio, skirto nepriklausomiems sistemų operatoriams, nuostatas, arba 10b straipsnio, skirto veiksmingam ir efektyviam atskyrimui, nuostatas.“

Pakeitimas 2
1 STRAIPSNIO 8 PUNKTAS
10b straipsnis (naujas) (Direktyva 2003/54/EB)

„10b straipsnis

Veiksmingas ir efektyvus perdavimo sistemų atskyrimas

I. AKTYVAI, ĮRANGA, PERSONALAS IR TAPATYBĖ

1. Perdavimo tinklų operatoriai turės visus vertikaliai integruotos įmonės žmogiškuosius, fizinius ir finansinius išteklius, būtinus įprastai elektros perdavimo veiklai, būtent:

(i) aktyvai, būtini įprastai elektros perdavimo veiklai, priklauso perdavimo tinklų operatoriui;

(ii) darbuotojus, būtinus įprastai elektros perdavimo veiklai, įdarbina perdavimo

¹ Dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje.

tinklų operatorius;

(iii) personalo nuoma ir paslaugų tiekimas bet kuriam vertikalčiai integruotos įmonės padaliniui, atliekančiam gamybos arba tiekimo funkcijas, arba iš jo apsiriboja tais atvejais, kai nėra galimybės diskriminuoti, ir tam būtinas nacionalinių reguliavimo institucijų pritarimas, siekiant išvengti nerimo dėl konkurencijos ir interesų konflikto;

(iv) tinkami finansiniai ištekliai būsimiems investicijų projektams suteikiami tinkamu metu.

2. Veikla, kuri laikoma būtina įprastai elektros perdavimo veiklai, minimai 2 dalyje, apima bent:

- perdavimo sistemų operatorių atstovavimas ir kontaktai su trečiosiomis šalimis ir reguliavimo institucijomis;*
- prieigos suteikimą trečiosioms šalims ir jos reguliavimą;*
- prieigos mokesčio, perkrovos valdymo pajamų ir mokėjimų, mokamų pagal Reglamento (EB) Nr. 1228/2003 3 straipsnyje nurodytą tarpvalstybinių elektros energijos srautų perdavimo sistemos operatorių abipusiai taikomą finansinio kompensavimo sistemą, surinkimą;*
- perdavimo sistemos eksploatavimą, techninę jos priežiūrą;*
- investicijų planavimą, skirtą užtikrinti ilgalaikį sistemos pajėgumą patenkinti pagrįstą paklausą ir užtikrinti tiekimo saugumą;*
- teisinės paslaugas;*
- apskaitą ir IT paslaugas.*

3. Perdavimo sistemos operatoriai teisiškai turi akcinės bendrovės formą.

4. Perdavimo tinklų operatoriai turi savo korporacinę tapatybę, kuri gerokai skiriasi nuo vertikalčiai integruotos įmonės, ir atskirus prekės ženklus, komunikacijas ir

patalpas.

5. Perdavimo sistemų operatorių sąskaitų auditą atlieka kitas auditorius, nei tas, kuris atlieka vertikalčiai integruotos įmonės ir visų jos dukterinių bendrovių auditą.

II. PERDAVIMO SISTEMŲ OPERATORIAUS VADOVYBĖS, GENERALINIO DIREKTORIAUS / VALDYBOS NEPRIKLAUSOMUMAS

6. Sprendimai dėl perdavimo sistemos operatoriaus generalinio direktoriaus / valdybos narių paskyrimo ar bet kokio priešlaikinio atleidimo ir atitinkami sutartiniai susitarimai dėl įdarbinimo ir jo nutraukimo pranešami reguliavimo institucijai arba bet kokiai kitai atsakingai nacionalinei viešajai institucijai. Šie sprendimai ar susitarimai gali tapti privalomi tik jei per trijų savaičių laikotarpį nuo pranešimo datos reguliavimo institucija arba bet kokia kita atsakinga nacionalinė institucija nepasinaudojo savo veto teise. Vetuoti paskyrimą ir atitinkamus sutartinius susitarimus galima tada, jei kyla rimtų abejonių dėl paskirto generalinio direktoriaus / valdybos nario profesinės nepriklausomybės arba jei kyla rimtų abejonių dėl priešlaikinio darbinių santykių ir atitinkamų sutartinių susitarimų nutraukimo pagrįstumo.

7. Perdavimo sistemos operatoriaus vadovybei užtikrinama veiksminga teisė kreiptis į reguliavimo instituciją ar kitą atsakingą nacionalinę viešąją instituciją arba teismą ir apskusti priešlaikį jų darbinių santykių nutraukimą.

8. Nutraukę darbinius santykius su perdavimo sistemos operatoriumi, generaliniai direktoriai / valdybos nariai ne mažiau kaip trejus metus negali dirbti jokiame vertikalčiai integruotos įmonės elektros energijos gamybos arba tiekimo padalinyje.

9. Generalinis direktorius / valdybos nariai negali turėti jokių interesų arba gauti

jokios kompensacijos iš bet kokios vertikaliai integruotai įmonei priklausančios bendrovės, išskyrus perdavimo sistemos operatorių. Jo / jų atlyginimas niekaip nepriklauso nuo vertikaliai integruotos įmonės veiklos, išskyrus perdavimo sistemos operatoriaus veiklą.

10. Perdavimo sistemos operatoriaus generalinio direktorius arba valdybos nariai tiesiogiai arba netiesiogiai atsako už kasdienę bet kurio kito vertikaliai integruotos įmonės padalinio veiklą.

11. Nepažeidžiant minėtųjų nuostatų, perdavimo sistemos operatorius turi nuo integruotos elektros energijos įmonės nepriklausančias teises veiksmingai priimti sprendimus, susijusius su aktyvais, reikalingais tinklo veiklai, priežiūrai ar plėtrai. Tai neturėtų užkirsti kelio atitinkamų koordinavimo mechanizmų taikymui siekiant užtikrinti, kad būtų ginamos pagrindinės bendrovės ekonominės ir valdymo priežiūros teisės, susijusios su aktyvų grąža ir netiesiogiai reglamentuojamos pagal 22c straipsnio nuostatas. Konkrečiai pagal šią nuostatą pagrindinė bendrovė gali tvirtinti perdavimo sistemos operatoriaus metinį finansinį planą arba bet kokią atitinkamą priemonę ir nustatyti jo dukterinės bendrovės išsiskolinimų bendras ribas. Pagal ją pagrindinei bendrovei nesuteikiama teisė duoti nurodymų dėl kasdienės veiklos ar konkrečių sprendimų, susijusių su perdavimo linijų statyba ar tobulinimu, jei jie neviršija patvirtino finansinio plano arba bet kokios atitinkamos priemonės sąlygų.

III. STEBĖTOJŲ TARYBA / DIREKTORIŲ VALDYBA

12. Perdavimo sistemos operatoriaus stebėtojų tarybos / direktorių valdybos pirmininkai negali dalyvauti jokio vertikaliai integruotos įmonės elektros energijos gamybos arba tiekimo padalinio

veikloje.

13. Į perdavimo sistemų operatorių stebėtojų tarybos / direktorių valdybas įtraukiami nepriklausimo nariai, skiriami bent penkerių metų laikotarpiui. Apie jų paskyrima pranešama reguliavimo institucijai arba bet kuriai kitai atsakingai nacionalinei institucijai ir jis tampa privalomas pagal 6 dalyje nurodytas sąlygas.

14. Taikant 13 dalies nuostatas, stebėtojų tarybos / direktorių valdybos narys laikomas nepriklausomu, jei su vertikaliai integruota įmone, jos kontrolinį akcijų paketą valdančiais akcininkais arba pastarųjų valdyba neturi verslo ar kitokių santykių, kurie sukeltų interesų konfliktą, apsunkinantį jo gebėjimą priimti sprendimus, konkrečiai:

a) jis nedirbo jokiame vertikaliai integruotos įmonės elektros energijos gamybos ir tiekimo padalinyje penkerius metus iki paskyrimo stebėtojų tarybos / direktorių valdybos nariu;

b) neturi jokio intereso vertikaliai integruotoje bendrovėje arba bet kokioje jos dukterinėje įmonėje, išskyrus perdavimo tinklų operatorių, ir iš jos negauna jokios kompensacijos;

c) būdamas stebėtojų tarybos / direktorių valdybos nariu neturi jokių susijusių verslo santykių su jokia vertikaliai integruotos įmonės padaliniu, vykdančiu elektros energijos tiekimo funkcijas;

d) nėra bendrovės, kurios stebėtojų tarybos / direktorių valdybos narius skiria vertikaliai integruota įmonė, valdybos narys.

IV. ATITIKTĮ UŽTIKRINANTIS PAREIGŪNAS

15. Valstybės narės užtikrina, kad perdavimo sistemų operatoriai nustato ir įgyvendina atitikties programą, kurioje išdėstytos priemonės, kurių imamasi

siekiant užtikrinti, kad nėra diskriminuojamojo elgesio. Programoje išdėstomos konkrečios darbuotojų prievolės siekiant šio tikslo. Jai turi pritarti reguliavimo institucija arba bet kokia kita atsakinga nacionalinė viešoji institucija. Programos vykdymą nepriklausomai stebi atitiktį užtikrinantis pareigūnas. Reguliavimo institucija turi įgaliojimus nustatyti sankcijas, jei atitikties programa netinkamai įgyvendinama.

16. Perdavimo sistemos operatoriaus generalinis direktorius / valdyba asmenį arba organą skiria atitiktį užtikrinančiu pareigūnu, atsakingu už:

i) atitikties programos įgyvendinimo stebėseną;

ii) metinės ataskaitos, kurioje išdėstoma, kokių priemonių imtasi siekiant įgyvendinti atitikties programą, parengimą ir pateikimą reguliavimo institucijai;

iii) rekomendacijų dėl atitikties programos ir jos įgyvendinimo pateikimą.

17. Atitiktį užtikrinančio pareigūno nepriklausomumą garantuoja jo įdarbinimo sutarties sąlygos.

18. Atitiktį užtikrinančiam pareigūnui reguliariai suteikiama galimybė kreiptis į perdavimo sistemos operatoriaus ir vertikalčiai integruotos įmonės stebėtojų tarybą / direktorių valdybą ir į reguliavimo institucijas.

19. Atitiktį užtikrinantis pareigūnas dalyvauja visuose perdavimo sistemos operatoriaus stebėtojų tarybos / direktorių valdybos posėdžiuose, kuriuose sprendžiami šie klausimai:

i) prieigos ir prisijungimo prie sistemos sąlygos, įskaitant prieigos mokesčio, perkrovos valdymo pajamų ir mokėjimų, mokamų pagal Reglamento (EB) Nr. 1228/2003 3 straipsnyje nurodytą tarpvalstybinių elektros energijos srautų perdavimo sistemų operatorių abipusiai

taikomą finansinio kompensavimo sistemą, surinkimą;

ii) projektai, vykdomi siekiant eksploatuoti, techniškai prižiūrėti ir plėsti perdavimo sistemą, įskaitant tinklų sujungimą ir investicijas į sujungimą;

iii) balanso užtikrinimo taisyklės, įskaitant rezervinės galios taisykles;

iv) energijos pirkimas siekiant padengti energijos nuostolius.

20. Per šiuos posėdžius jis užtikrina, kad informacija apie elektros gamintojų arba tiekėjų veiklą, kuri gali būti komerciškai naudinga, nebūtų diskriminuojamu būdu atskleista stebėtojų tarybai / direktorių valdybai.

21. Atitiktį užtikrinantis pareigūnas turi prieigą prie visų susijusių perdavimo sistemos operatoriaus apskaitos knygų, dokumentų ir biurų bei prie visos jo užduotims atlikti būtinos informacijos, kad galėtų tinkamai vykdyti savo pareigas.

22. Atitiktį užtikrinantį pareigūną generalinis direktorius / valdyba skiria ir atleidžia tik iš anksto gavusi reguliavimo insitucijos pritarimą.

V. SISTEMOS PLĖTRA IR GALIOS PRIIMTI SPRENDIMUS DĖL INVESTICIJŲ

Perdavimo sistemų operatoriai bent kas 2 metus parengia 10-ies metų plėtros planą. Jame numatomos veiksmingos priemonės sistemos adekvatumui ir tiekimo saugumui užtikrinti.

23. 10-ies metų tinklo plėtros plane konkrečiai turi būti:

a) nurodoma rinkos dalyviams, kokią pagrindinę perdavimo infrastruktūrą reikėtų pastatyti per ateinančius dešimt metų;

b) nurodomos visos investicijos, dėl kurių priimtas sprendimas, ir naujos investicijos, dėl kurių vykdymo sprendimą reikia priimti

per ateinančius dešimt metų.

24. Siekdamas išplėtoti ši 10-ies metų tinklo plėtros planą kiekvienas perdavimo sistemos operatorius iškelia pagrįstą hipotezę apie gamybos, vartojimo ir mainų su kitomis valstybėmis raidą ir atsižvelgia į esamus regioninius ir Europos masto investicijų į tinklus planus. Perdavimo sistemos operatorius tinkamu laiku pateikia projektą atsakingai nacionalinei institucijai.

25. Atsakinga nacionalinė institucija atvirai ir skaidriai konsultuojasi su visais susijusiais tinklo naudotojais remdamasi 10-ies metų tinklo plėtros planu ir gali paskelbti šio konsultacijų proceso rezultatus, ypač galimus investicijų poreikius.

26. Atsakinga nacionalinė institucija išnagrinėja, ar 10-ies metų tinklo plėtros plane nurodomi visi investicijų poreikiai, nustatyti per konsultacijas. Ši institucija gali įpareigoti perdavimo sistemos operatorių pakeisti savo planą.

27. Atsakinga nacionalinė institucija, nurodyta 24, 25 ir 26 dalyje, gali būti nacionalinė reguliavimo institucija, bet kokia kita atsakinga nacionalinė institucija arba tinklo plėtros valdytojas, kurį paskiria perdavimo sistemų operatoriai. Pastaruoju atveju perdavimo sistemų operatoriai turi pateikti statutus, narių sąrašą ir darbo tvarkos taisykles patvirtinti atsakingai nacionalinei institucijai.

28. Jei perdavimo sistemos operatorius atsisako vykdyti konkrečių investicijų, kuri nurodyta 10-ies metų tinklo plėtros plane ir kurią reikėtų vykdyti per ateinančius trejus metus, valstybės narės turi užtikrinti, kad reguliavimo institucija arba bet kuri kita atsakinga nacionalinė institucija turėtų galios imtis vienos iš šių priemonių:

1. pasitelkiant visas teisinis priemones reikalauti, kad perdavimo sistemos operatorius įgyvendintų savo investicijų

įsipareigojimus pasitelkdamas savo finansinius pajėgumus, arba

2. pakviesti nepriklausomus investuotojus dalyvauti investicijų į perdavimo sistemą konkurse ir gali įpareigoti perdavimo sistemos operatorių:

- sutikti su bet kokios trečiosios šalies finansavimu,*
- sutikti, kad bet kokia trečioji šalis vykdys statybas arba statyti atitinkamus naujus aktyvus, ir*
- eksploatuoti atitinkamus naujus aktyvus.*

Atitinkamiems finansiniams susitarimams turi pritarti reguliavimo institucija arba bet kokia kita atsakinga nacionalinė viešoji institucija.

Abiem atvejais reguliuojant tarifus leidžiama gauti pajamas, kurios padengs tokių investicijų išlaidas.

29. Atsakinga nacionalinė institucija stebi ir vertina investicijų plano įgyvendinimą.

VI. SPRENDIMŲ PRIĖMIMO GALIOS, SUSIJUSIOS SU NAUJŲ ELEKTRINIŲ PRIJUNGIMU PRIE PERDAVIMO SISTEMOS

30. Perdavimo sistemų operatoriai privalo nustatyti ir paskelbti skaidrias ir efektyvias procedūras nediskriminaciniam naujų elektrinių prijungimui prie sistemos. Šioms procedūroms turi pritarti nacionalinės reguliavimo institucijos arba bet kokia kita atsakinga nacionalinė institucija.

31. Perdavimo tinklų operatoriai neturi teisės atsisakyti prijungti naują elektrinę prie sistemos todėl, kad ateityje gali trūkti laisvų tinklo pajėgumų, pvz., nutolusiose perdavimo sistemos dalyse gali susidaryti perkrovos. Perdavimo sistemų operatoriai privalo pateikti būtiną informaciją.

32. Perdavimo sistemų operatoriai negali atsisakyti suteikti naują prisijungimo prie tinklo tašką vien todėl, kad tai sukels

papildomų išlaidų, susijusių būtinu sistemos elementų, esančių netoli prisijungimo taško, pajėgumų padidinimu.

**VII. REGIONINIS
BENDRADARBIAVIMAS**

33. Kai keleto šalių bendradarbiavimui regioniniu lygmeniu iškyla didelių sunkumų, šioms šalims pateikus bendrą prašymą Komisija, pritariant visoms susijusioms valstybėms narėms, gali paskirti regioninį koordinatorių.

*34. Regioninis koordinatorius skatina bendradarbiavimą regioniniu lygmeniu tarp reguliavimo institucijų ir bet kokių kitų atsakingų viešųjų institucijų, tinklo operatorių, energijos mainų vykdytojų, sistemos naudotojų ir rinkos dalyvių.
Konkrečiai jis:*

a) skatina naujas veiksmingas investicijas į tinklų sujungimą. Šiuo tikslu jis padeda perdavimo sistemų operatoriams rengiant regioninio tinklų sujungimo planą ir prisideda prie jų sprendimų dėl investicijų ir, jei reikia, prie atvirojo sezono procedūros koordinavimo;

b) skatina efektyvų ir saugų tinklų naudojimą. Šiuo tikslu jis prisideda prie perdavimo sistemų operatorių, nacionalinių reguliavimo institucijų ir kitų atsakingų nacionalinių institucijų veiksmų koordinavimo kuriant bendrą paskirstymo ir bendrą apsaugos tvarką;

c) kasmet Komisijai ir susijusioms valstybėms narėms pateikia ataskaitą apie regione pasiektą pažangą ir bet kokius sunkumus ar kliūtis, kurios gali trukdyti pažangai.“

Pakeitimas 3

1 STRAIPSNIO 12 PUNKTAS

22a straipsnio 3 dalies punktą b (Direktyva 2003/54/EB)

b) jos vadovybė būtų skiriama ne trumpesniam nei penkerių metų laikotarpiui,

b) jos vadovybė būtų skiriama ne trumpesniam nei penkerių metų laikotarpiui,

kurio negalima pratęsti, ir per tą laikotarpį ją galima atleisti tik tuo atveju, jeigu ji nebeatitinka šiame straipsnyje nustatytų reikalavimų arba ji padaro sunkų nusižengimą.

kurį galima pratęsti tik vieną kartą (arba ne trumpesniam nei dešimties metų laikotarpiui, kurio negalima pratęsti), ir per tą laikotarpį ją galima atleisti tik tuo atveju, jeigu ji nebeatitinka šiame straipsnyje nustatytų reikalavimų arba ji padaro sunkų nusižengimą.

Pagrindimas

Penkerių metų nacionalinės reguliuotojo institucijos vadovybės kandidaciją turėtų būti galima pratęsti vieną kartą, atsižvelgiant į energijos rinkos ilgalaikiškumą ir stabilumo poreikį; paskyrimų ilgesniam laikotarpiui neturėtų būti galima pratęsti.

Pakeitimas 4

1 STRAIPSNIO 12 PUNKTAS

22c straipsnis 1 dalies g punktas (Direktyva 2003/54/EB)

g) stebėti tinklo saugumą bei patikimumą ir persvarstyti elektros tinklo saugumo ir patikimumo taisykles;

g) stebėti tinklo saugumą bei patikimumą, ***nustatyti arba tvirtinti paslaugų kokybės ir tiekimo standartus ir reikalavimus*** ir persvarstyti ***paslaugų kokybės ir tiekimo rezultatus***, elektros tinklo saugumo ir patikimumo taisykles;

Pagrindimas

Kai kurioms nacionalinėms reguliavimo institucijoms jau tenka pareiga stebėti elektros energijos rinkos veikimą, atsižvelgiant ir į tiekimo ir vartotojams teikiamų paslaugų kokybę; vartotojai tada gaus tikros naudos dėl nuosteklesnio ir skaidresnio reguliavimo.

Pakeitimas 5

1 STRAIPSNIO 12 PUNKTAS

22c straipsnio 4 dalies a punktas (Direktyva 2003/54/EB)

a) galimybės prisijungti prie nacionalinių elektros tinklų suteikimas ir prieiga prie jų, įskaitant perdavimo ir paskirstymo tarifus. Šie tarifai turi būti tokie, kad būtų įmanoma užtikrinti būtinausias investicijas į elektros tinklus tokiu būdu, kad investicijų pakaktų užtikrinti elektros tinklų pakankumą.

a) galimybės prisijungti prie nacionalinių elektros tinklų suteikimas ir prieiga prie jų, įskaitant perdavimo ir paskirstymo tarifus ***ir jų nustatymo metodiką arba perdavimo ir paskirstymo tarifų nustatymo ar patvirtinimo metodiką ir stebėseną***. Šie tarifai turi būti tokie, kad būtų įmanoma

užtikrinti būtinausias investicijas į elektros tinklus tokiu būdu, kad investicijų pakaktų užtikrinti elektros tinklų pakankamumą;

Pagrindimas

Tinkama užtikrinti, kad nacionalinės reguliavimo institucijos būtų atsakingos už perdavimo ir paskirstymo tarifų ir jų metodikos nustatymą ir patvirtinimą arba už perdavimo ir paskirstymo tarifų nustatymo ir patvirtinimo metodiką, įskaitant tarifų nustatymo metodikos taikymo stebėseną.

Pakeitimas 6

1 STRAIPSNIO 12 PUNKTAS

22 c straipsnio 13 dalis (Direktyva 2003/54/EB)

13. Valstybės narės užtikrina, kad būtų parengti tinkami nacionaliniai mechanizmai, kuriuos taikant šalis, kurios atžvilgiu nacionalinė reguliavimo institucija priima vienokį ar kitokį sprendimą, turėtų teisę paduoti apeliaciją nuo suinteresuotųjų šalių nepriklausomai institucijai.

13. Valstybės narės užtikrina, kad būtų parengti tinkami nacionaliniai mechanizmai, kuriuos taikant šalis, kurios atžvilgiu nacionalinė reguliavimo institucija priima vienokį ar kitokį sprendimą, turėtų teisę paduoti apeliaciją ***nacionalinei teisminei institucijai arba kitai*** nuo suinteresuotųjų šalių ***bet kurios vyriausybės*** nepriklausomai ***nacionalinei*** institucijai.

Pagrindimas

Nacionalinės reguliavimo institucijos sprendimų nepriklausomumą ir teisingumą turėtų laiduoti nepriklausomas ir neutralus organas, pavyzdžiui, teismai, kurie nepriklauso nuo asmeninės ar politinės įtakos, laikantis 22a straipsnio 2 dalies nuostatų, kuriose nurodoma reguliavimo institucijų nepriklausomumas nuo bet kokių kitų viešųjų arba privačių subjektų, rinkos interesų arba vyriausybių. Tai, kad apeliacijas nagrinės teismai, padės įtvirtinti reguliavimo sprendimų nepriklausomumą nuo politinio kišimosi. Tai taip pat būtina, kadangi kai kuriose šalyse vietos savivaldybės dalyvauja priimant šiuos sprendimus.

Pakeitimas 7

1 STRAIPSNIO 12 PUNKTAS

22d straipsnio 2a dalis (nauja) (Direktyva 2003/54/EB)

2a. Reguliavimo institucijos turi teisę su kitomis ES reguliavimo institucijomis sudaryti susitarimus, kuriais siekiama skatinti bendradarbiavimą reguliavimo klausimais.

Pagrindimas

Reguliavimo institucijos pagal nacionalinius teisės aktus turi turėti įgaliojimus sudaryti susitarimus su kitomis ES reguliavimo institucijomis siekiant skatinti didesnę bendradarbiavimą ir nuoseklumą reguliavimo klausimais.